

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název: *Ruina jako estetický objekt*

Autorka: Anna Všečekková

Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Dadejík, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Štěpán Kubalík, Ph.D.

Anna Všečekková si zvolila za téma bakalářské práce téma tradiční, spadající do tzv. estetiky či poetiky ruin, pokusila se jej však obohatit o přesah k ruinám novodobým, zejména ruinám industriálním. Její záběr pak zahrnul ještě některé další současné fenomény s estetickou přitažlivostí ruin spojené. Práce je členěna do čtyř částí (nepočítáme-li úvod a závěr) a hlavní badatelský úkol je autorkou formulován následovně: zhodnotit, zda je možné moderní ruiny zařadit v jejich estetické působnosti mezi ruiny klasické. Rozumím tomu tak, že autorka se ve své bakalářské práci pokusila ověřit, zda v nás nestarobylé ruiny vyvolávají stejný druh (estetické) responze jako ruiny známé spíše obrazů krajinářů osmnáctého a devatenáctého století. Přesněji řečeno, zda lze historicky nehodnotné ruiny považovat nikoli za podřadné, nýbrž za řádné estetické objekty.

Bakalářská práce začíná historickým exkurzem k problematice kategorie malebného a jejímu vztahu k poetizaci ruin. Souvislost je to zásadní, nepoučený čtenář se nesporně dozví základní a zajímavé informace, nicméně vzhledem k ostatním částem působí tento odskok do dějin estetiky mírně izolovaně. Bylo by možné na něj navázat a využít jej například pro kritiku fetišizace ruin, probírané v závěru, neboť se touto cestou ukazuje, jak silně je oceňující pohled na ruiny historicky konstruován (což by asi mírně měnilo, uznávám, téma práce).

Autorka pokračuje poctivě a přehledně a v další části se pokouší dospět k vlastní, co nejpropracovanější definici ruiny. Postupuje spíše eklekticky než polemicky, prozkoumává tuzemské i cizojazyčné slovníkové a encyklopedické definice a nutno přiznat, čtenář se z tohoto přehledu opět dozví leccos zajímavého, byť je tato část důležitá především pro autorku samotnou jakožto ujasnění si základních faktů.

Následuje ústřední část, věnovaná samotnému estetickému působení ruin. Zde se autorka právem opírá především o dnes již klasickou práci Roberta Ginsberga (*Aesthetics of Ruin*), kterou vhodně doplňuje recentní monografií Carolyn Korsmeyer (*Things. In Touch with Past*). Výčet či výtah základních rysů ruiny jakožto estetického objektu je výstižný, autorka

reprodukuje Ginsbergovy postřehy týkající se hmoty, funkce, temporality, v případě Korsmeyer vyzdvihuje roli smyslů. Všechny tyto postřehy by ale bylo záhodno rozvést, zproblematizovat a doplnit. Ginsbergova kniha je psána specifickým, esejističtější způsobem, analytičtější rozklad jeho tezí a jejich vysvětlení či dovysvětlení by práci určitě prospělo. Obdobně u Korsmeyer, její důraz na smyslovost a její teze o autenticitě jakožto estetickém faktoru by rovněž bylo zajímavé detailněji prodiskutovat. Navzdory tomu, v nestandardních podmínkách posledních měsíců, v nichž nebylo možné text opakovaně a přímo konzultovat, považuji i tuto část za plnící svůj účel. (Ocenil bych alespoň zmínku o přírodních ruinách, které také překračují tradiční výměr estetiky ruin)

V části poslední se autorka věnuje novodobým ruinám, zejména těm industriálním. Čerpá zejména z prací Tima Edensora a dospívá k aplikaci své, dříve vytvořené definice. Odpovědí na hlavní vytčenou otázku je právoplatné přijetí novodobých ruin do rodiny nepodřadných estetických objektů. Závěr je to nepřekvapivý, dalo by se dodat, a bylo možné jej učinit již skrze Ginsberga, nicméně je to závěr s upřímnou snahou – byť místy kostrbatě – naplněný. Pasáže věnované novodobým jevům jako je „urbex“ či „ruin porn“ jsou spíše informativní. Otázka jakým způsobem se tyto aktivity blíží či liší od estetického prožitku (ruin) v této práci vyřešena není, autorka by se jí ale mohla dále věnovat.

Bakalářská práce Anny Všečekkové je založena na relevantní literatuře (v případě malebný však přece jen schází monografie Karla Stibrala) a byla koncipována a zjevně i psána se zájmem. Konzultace byly vinou pandemie omezeny, autorka však přesto udržela hlavní linii tématu, přestože některé pasáže i části by v práci mohly být na jiném místě, nebo by v ní nemusely být vůbec. Nyní mě napadá, že strategičtější by bylo psát práci od konce, tedy od problému novodobých ruin a vracet se tam, kde je to nutné, k obecnějším otázkám. Některé cesty se však ukážou jako méně vhodné teprve tehdy, když jimi zkusíme projít. Gramaticky a stylisticky práce dokonalá není, obzvláště překlady by si zasloužily revizi, stále se však drží na přijatelné úrovni. Z těchto důvodů doporučuji bakalářskou práci Anny Všečekkové k obhajobě a navrhuji hodnotit ji, v případě úspěšné obhajoby, známkou **velmi dobře**.

V Praze 4. 9. 2020

Ondřej Dadejík